

Institusi-institusi Islam

UICI 2042

Institusi Keluarga

Sayed Mahussain bin Sayed Ahmad al-Idrus
Nurazmallail bin Marni

KULIAH 1 & 2

INSTITUSI KLUARGA

OBJEKTIF

Menjelaskan konsep keluarga Islam meliputi ciri, peranan, perkahwinan dan pernikahan, hikmah dan hukum asas Perkahwinan

Menghuraikan tatacara pemilihan pasangan suami isteri, hak dan tanggungjawab serta kebaktian kepada ibu bapa

Membahaskan konsep poligami dan pembubaran perkahwinan dalam Islam

KONSEP PERKAHWINAN

Merupakan sunnah ALLAH ke atas makhlukNYA yang meliputi semua makhluk dan kejadian di atas muka bumi ini mengikut cara yang dipilih olehNYA untuk mengembangkan zuriat.

*“Maha Suci Allah yang menjadikan setiap makhluk dan kejadian berpasang-pasangan sama ada dari apa yang ditumbuhkan oleh bumi dan dari diri mereka dan dari apa yang tidak mereka ketahui ”
(Surah Yaasin : 36)*

CIRI KEKELUARGAAN DALAM ISLAM

1. Keluarga yang berkembang dan terdiri daripada ibu-bapa, datuk, nenek, anak-anak, cucu-cicit, adik-beradik, saudara-mara, saudara secara persemendaan dan susuan.
2. Tidak diikat dengan pertalian fizikal semata-mata seperti tinggal bersama di bawah satu bumbung.
3. Diikat dengan nilai halal haram yang melibatkan kedudukan suami isteri dan mahram, nilai ketaatan dan kepatuhan, nilai penghormatan seperti ikatan antara ibu bapa dan anak, kewajipan memberi nafkah, hak menerima harta pusaka dan jaminan sosial.
4. Diikat dengan rasa saling mengharap dan bekerjasama.

PERANAN INSTITUSI KEKELUARGAAN DALAM ISLAM

- Peranan utama institusi keluarga dalam Islam ialah menjamin wujudnya suasana yang membolehkan nilai-nilai Islam tumbuh dan berkembang di dalam jiwa, diri dan peribadi ahli keluarga.
- Melalui institusi ini, generasi dididik dan diasuh untuk mencintai Islam dan menghayatinya di samping mendukung aspirasi yang diredhai dan dikehendaki oleh Islam.
- Suasana ini wujud dalam sebuah institusi keluarga Islam yang mendasarkan segala perlakuan mereka kepada landasan iman dan taqwa.

PERANAN INSTITUSI KEKELUARGAAN DALAM ISLAM

- 1. Pengekalan dan Penerusan Umat Manusia**
- 2. Perlindungan Akhlak dan Tatasusila**
- 3. Meluaskan Kekerabatan dan Mewujudkan Kekuatan Sosial**
- 4. Proses Pembentukan dan Pembinaan Nilai**
- 5. Pembina Tamadun Manusia**
- 6. Wadah Kestabilan Hubungan Kerohanian, Kebaikan, dan Kasih Sayang**
- 7. Jaminan Sosial dan Ekonomi**
- 8. Pemugar Keazaman Untuk Berusaha dan Berkorban**

DEFINISI PERKAHWINAN

❖ Kahwin Dalam Bahasa Arab : *AN-NIKAH*

❖ Dari Segi Bahasa :

“ BERKUMPUL MENJADI SATU ”

❖ Dari Segi Istilah Syara' :

“ SUATU AKAD YANG IMPLIKASINYA MEMBOLEHKAN SESEORANG MELAKUKAN PERSETUBUHAN DENGAN SEBAB MENGGUNAKAN LAFAZ NIKAH ”

Rumusan

- *Suatu perjanjian antara lelaki dan perempuan bagi menghalalkan hubungan kelamin (seks) dengan kaedah dan syarat tertentu dalam bentuk yang harmoni (kekal).*

DALIL AL-QURAN MENGENAI PERKAHWINAN

Maksud firman Allah S.W.T:

“ kahwinilah dengan perempuan-perempuan yang kamu berkenan (cintai); dua, tiga atau empat, tetapi jika kamu bimbang tidak dapat berlaku adil maka berkahwinlah dengan seorang sahaja ” (Surah Al-Nisa’ : 3)

DALIL DARIPADA HADIS

Sabda Nabi Muhammad s.a.w:

“ Wahai pemuda-pemudi, sesiapa sahaja daripada kamu yang mempunyai kemampuan, hendaklah berkahwin kerana perkahwinan dapat menutup pandangan mata dan memelihara kemaluan (kehormatan). Sesiapa yang tidak mampu, maka hendaklah berpuasa, kerana puasa dapat melemahkan runtunan nafsu.”

HUKUM PERKAHWINAN DALAM ISLAM

➤ **Harus**

hukum asal perkahwinan

➤ **Sunat**

orang yang ada berkemampuan dan berkeinginan untuk berkahwin

➤ **Wajib**

orang yang yakin akan melakukan maksiat zina sekiranya tidak berkahwin

HUKUM PERKAHWINAN DALAM ISLAM

➤ **Makruh**

orang yang tidak gemar berkahwin disebabkan penyakit atau boleh menghalang daripada melakukan ibadah

➤ **Haram**

Orang yang bimbang serta yakin akan berlaku zalim kepada isterinya disebabkan kelemahannya dan tidak mampu menunaikan hak-hak perkahwinan.

HIKMAH PERKAHWINAN

- Menurut Imam Al-Ghazali dalam menjelaskan tentang hikmah perkahwinan:

“Perkahwinan bererti jihad, dan latihan jihad itu ialah mengawal dan mentadbir, menunaikan hak-hak keluarga, bersabar menghadapi tingkahlaku dan akhlak wanita, memimpin wanita ke jalan yang diredai, berjuang mencari rezeki yang halal untuk mereka serta berusaha mendidik anak-anak. Kesemua tugas yang tersebut merupakan tanggungjawab yang berat.”

MAKSUD AYAT AL-QURAN

“ dan antara tanda-tanda yang membuktikan kekuasaan-NYA dan rahmat-NYA, DIA menciptakan kamu dan isteri-isteri dari jenis kamu sendiri agar kamu bersenang hati dan hidup mesra bersamanya dan dijadikan di antara kamu perasaan kasih sayang dan belas kasihan. Sesungguhnya yang demikian adalah keterangan bagi orang yang berfikir ”

(Surah al-Rum : 21)

HIKMAH PERKAHWINAN

Perkahwinan dapat melahirkan ketenangan, kelapangan jiwa, dan perasaan kepada pasangan suami isteri yang melayari bahtera kehidupan berumah tangga.

Menurut Sheikh Abdul Samad al-Falimbani, antara hikmah berkahwin ialah untuk;

1. mendapatkan anak agar zuriatnya dilanjutkan
2. menyalurkan nafsu syahwat lelaki dan wanita
3. menyelesaikan urusan keperluan diri

JENIS-JENIS PERKAHWINAN DALAM MASYARAKAT JAHILIAH SEBELUM KEDATANGAN ISLAM

- 1-NIKAH ISTIBDA'** *[untuk mendapat baka baik/ perkahwinan yang dijadikan satu bentuk perniagaan yang menguntungkan.]*
- 2-NIKAH ISYTIRAK** *(perempuan berkahwin lebih daripada seorang lelaki)*
- 3-NIKAH MAQT** *(anak mewarisi isteri bapa)*
- 4-NIKAH SIFAH** *(perempuan memperdagang tubuhnya)*
- 5-NIKAH BADAL MUBADALAH** *(pertukaran pasangan lelaki-perempuan)*

TUJUAN PERKAHWINAN DALAM ISLAM

1. Mendaulatkan perintah Tuhan
2. Memelihara Kehormatan Diri
3. Memelihara Keturunan
4. Menyalurkan Naluri Seks Secara Tabii
5. Membina Tamadun Manusia
6. Memperluas dan Mengeratkan Silaturrahim
7. Menanam Semangat Bertanggungjawab
8. Menyambung Generasi Manusia
9. Mendapat Ketenangan Hidup
10. Menyambung Zuriat Keturunan.

STATISTIK PERKAHWINAN DI MALAYSIA

TAHUN	BILANGAN PERKAHWINAN DI MALAYSIA (ORANG)
1990	84,616
1991	85,659
1992	93,667
1993	95,117
1994	99,420
1995	106,624
1996	104,856
1997	96,874
1998	92,972
1999	88,154

STATISTIK PERKAHWINAN DI MALAYSIA

TAHUN	BILANGAN PERKAHWINAN DI MALAYSIA (ORANG)
2000	94,055
2001	91,489
2002	95,182
2003	102,062
2004	112,262
2005	113,132
2006	114,812
2007	131,086
2008	130,314

STATISTIK PERKAHWINAN DI MALAYSIA

NEGERI/TAHUN	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
PERLIS	1,393	1,339	1,433	1,422	1,361	1,504	1,566	1,410	1,350	1,282
KEDAH	11,260	9,208	13,146	13,844	15,597	16,659	18,081	14,890	13,991	15,104
PULAU PINANG	3,230	3,233	3,503	3,819	3,537	3,271	3,875	3,867	3,756	3,230
PERAK	7,796	8,857	10,124	10,235	10,827	10,500	11,180	9,721	9,788	8,233
SELANGOR	7,624	8,080	8,441	6,845	8,032	9,559	10,138	7,542	8,948	7,050
KUALA LUMPUR	2,750	2,785	2,930	2,922	3,141	2,597	2,866	2,844	3,103	3,685
N.SEMBILAN	3,170	3,308	3,662	3,657	3,826	4,265	4,280	3,910	3,529	3,330
MELAKA	3,168	3,445	3,447	3,563	3,644	3,661	3,636	3,275	2,952	2,069
JOHOR	11,577	11,567	12,263	10,922	12,804	14,776	12,319	11,938	7,653	10,699
PAHANG	4,858	5,360	5,677	6,068	6,747	7,006	7,096	7,110	6,807	6,357
TERENGGANU	5,518	5,591	5,458	5,628	6,104	6,409	6,595	7,195	6,854	6,646
KELANTAN	10,225	10,127	10,358	10,686	11,057	12,692	12,325	12,831	14,488	10,888
SARAWAK	3,580	3,525	3,462	6,062	4,250	4,415	3,388	3,995	4,071	4,360
SABAH	8,195	8,960	9,531	9,191	8,273	9,085	7,271	6,141	5,478	5,029
W.P LABUAN	272	274	232	253	220	225	240	205	204	192
MALAYSIA	84,616	85,659	93,667	95,117	99,420	106,624	104,856	96,874	92,972	88,154

STATISTIK PERKAHWINAN DI MALAYSIA

NEGERI/TAHUN	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2008
PERLIS	1,710	1,275	1,390	1,351	2,153	1615	1,304	2,484	1768	1768
KEDAH	14,120	14,886	15,198	16,735	16,751	17,147	17,142	20,899	14750	14750
PULAU PINANG	4,431	3,764	4,034	3,226	3,368	3,914	3,568	4,458	4388	4388
PERAK	10,410	9,063	8,524	8,249	9,507	10,522	10,464	11,446	11778	11778
SELANGOR	9,597	10,990	11,428	12,314	16,426	13,312	12,854	14,817	13481	13481
KUALA LUMPUR	2,750	3,122	4,172	4,531	3,616	4,230	4,455	3,538	5502	5502
N.SEMBILAN	3,345	3,491	3,540	3,706	4,301	4,496	4,449	5,151	5271	5271
MELAKA	2,552	2,680	2,923	3,067	3,182	3,210	3,334	3,559	4084	4084
JOHOR	10,222	6,289	9,687	10,510	13,751	14,747	11,943	13,241	15932	15932
PAHANG	6,247	6,323	7,009	7,521	5,116	7,342	9097	9,519	11122	11122
TERENGGANU	6,194	6,641	6,877	5,965	7,746	7,731	8,232	8,953	10498	10498
KELANTAN	12,471	12,389	12,365	13,205	13,334	13,943	13,902	17,201	14699	14699
SARAWAK	4,093	4,804	4,556	4,333	4,648	5,015	5,396	5,393	5149	5149
SABAH	5,660	5,528	3,261	7,112	8,083	5,514	8,281	9941	11327	11327
W.P LABUAN	253	244	218	237	280	394	391	486	565	565
MALAYSIA	94,055	91,489	95,182	102,062	112,262	113,132	114,812	131,086	130314	130314